

ACC. N:R M. 12766:1-5.

Landskap: Småland Upptecknare: Ottilia Läderberg, Lanna
Härad: Västbo Berättare: " " "
Socken: Bredaryd Berättarens yrke: småbr. hustru
Uppteckningsår: 1952 Född år 1881 i Bredaryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Spel med stickor.

s. 1-5.

LUF 69.

(tecken. s. 4-5.)

Sådant spel har jag sett och deltagit i som barn och ungdomar. Vi kallade det, plock i spate, (stickor). Två eller flera kunde deltaga. Av sk. spingestickor (förestickor) som alltid fanns tillhands att göra upp eld och lysa sig med. (Tillvar hade av de manliga och samlade i källor samtidigt med årsvedens huggning) av dylika stickor gjorde vi i mån av behov, hästigt och lustigt, dessa spel d. c. m. långa bitar av förut nämnda, klyddes i så många delar som möjligt för flera dess bättre, så det blev lätta små stickor, i tyngd ungefär som en tändsticka, eller något mer, båda händerna fulla av dessa, släptes i en hög på ett bord. Av samma material, gjordes en längre lite grövre smäckar sticka, minst ett par d. c. och med denna plockades i högen (kastades ut) alltid den sticka som låg överst och fri, ingen fick köra sig, det gällde att ej darra på handen. Övning gav i detta som att annat färdighet. Vard plockade ut. hörens betydde ingenting, Togs upp av omkringstående som

bevakade speltes gång. Den som lyckades få de flesta
antal st. utan att tulla de övriga hade vunnit
nötter, karameller eller d.l. Likaså pengar var insatser.
Fann det en kassad vävsked (vävskam) var det ju bra
och togs till vara. I annat fall äkte attramman efter
slutat värn på elden. Har ej hört talas om namn
eller olika prång på st. Spellet har ej förekom-
mit som jag vet på senare tid, var nog av gammalt
datum. Troar att det givt f. n. något sådant i
leksaksaffärer. Vet ej om svarade buppjurar till
något annat spel än "schack" som är gammalt
spel, ej använt av allmoget. Ett annat enkelt
intressant och ^{löst} använd spel, som min far född
1837 lärde oss barn, kallades att skjuta spets.
På en griffeltavla, papper, eller brädlapp, ritade
en större kvadrat, uppdelad i 4x4 smärre kvadrater
på ^{vilka} placerades enligt teckningen, 4 korta, 4 något längre
längre, stickor av trä (material, i regel tändstickor).

i kors. Endast två personer kunde spela åt gången,
lott drogs om vem som skulle börja, med ena parten
se stickorna, en sticka fick flyttas över en
sträck, ej över ett kors, in i nästa femma kvadrater.
När ena parten lyckats stå på alla sina stickor i en rak
längd vägrätt eller lodrätt, kaddes denne rannit.
det gäldas att förhindra detta. Om pengar eller
något annat var det ej fråga, endast för nöjet.
Bävspel likadant som nu finns i handel är
ett gammalt spel. Tillverkningen var primitiv
ett kors och en brädlapp, till hålen där "sömsa"
(sären) kaddes sin plats, "Ejarspinnare" (finnar
till handräppan) var utmärkt till söe, kårer
var av en något störra pinnre, samma
spelregler som i nutid. Fanns det en vit kaktong
som fick förstås, vilket inte alltid var fallet, gjorde man sig dess
ett dominospel. Numera spelar schack allmänt av
ungdomen, som har schackklubb i var by.

Spelutrustning vid dess början

M. 12766:5.

Dr. Ingva "Richardson"
Hörsal

Spel
nummer I

När en stäcka av ena sorten flyttats
blev den andra tur, det gällde förhållna varandra
att komma i rätt källa